

Nr. 80.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 22 marca 1919 roku.

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznoszenie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Sob. 22.III. Sied. bol. N.M.P.
Niedz. 25.III. Katarzyny Król.
Pon. 24.III. Marka i Tym
Wtor. 25.III. Zwiast. N. M. P.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kłostk; w ZHERZU u p. Lacha, Kłostk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobnie ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Epokowe posiedzenie komisji pokojowej w Paryżu.

Paryż, 21 marca. Tel. Iskr. stacji krakow. Ostatnie posiedzenie najwyższej Rady sprzymierzonych poświęcone było wysłuchaniu i dyskusji nad sprawozdaniem komisji dla spraw Polski przyjętym przez nią jednomyślnie. Uchwała Komisji zmierza do tego, ażeby z Polski uczynić państwo zdolne do życia, mimo wszelkich braków pochodzących z konfiguracji terenu. Polska jest w rzeczywistości, jak gdyby w połowie, otoczona przez Niemców od zachodu. Jest więc rzeczą konieczną, aby mogła mieć niezawisłość narodową i aby miała łatwy i niezawisły dostęp do morza. W tych warunkach jest rzeczą niemożliwą wykreślić granice państwa, które ma się odbudować bez włączenia narodowości niemieckiej. Niemcy zostali sprowadzeni tutaj umyślnie przez rząd niemiecki, na skutek przyjętego przez ten rząd systemu kolonizacji.

Lloyd George zauważył, że w tych okoli-

cach nie powinno się dostarczać powodów do pewnego rodzaju irrendenty niemieckiej. Uwaga ta odnosiła się zwłaszcza do terytorjów na wschód od Wisły, gdzie Niemcy żyją w dość znacznej liczbie. Projekt komisji w rzeczywistości przyznaje Polsce granice mniej rozległe od granicy z 1772 roku. Przyznaje jej dostęp do morza Bałtyckiego za pomocą długiego pasa który rozpościera się po obu brzegach Wisły aż do Gdańska. Premier angielski podniósł, że możliwość używania Wisły i 2 linii kolejowych żelaznych z Gdańska do Torunia i Warszawy będzie może wystarczającą dla zapewnienia Polsce niezawisłości ekonomicznej.

Komisja na tej podstawie wypracuje do piątku sprawozdanie, uwzględniając uwagi przedstawione w ciągu pierwszego omawiania tego projektu. Decyzja nastąpi prawdopodobnie nie długo.

godzi ten wniosek p. Wojciechowski bardzo sprytnie.

— To nie będą kary, mówi, tylko wyrównanie należności za nierregularne wpłacanie rat zaległych. I na to zebrani godzą się.

Ożywiona i gorąca dyskusja toczyła się nad określeniem wysokości funduszu oraz z jakich źródeł, czy z kapitału zasobowego, czy też z funduszy T-wa ma być asygnowana suma na żołnierza polskiego. Ostatecznie zebrani zgodzili się wyznaczyć na wspomniany cel 100,000 rubli z kapitału zasobowego, do podziału według uznania władz.

Projekt budżetu na rok 1918/19 został w całości zatwierdzony.

Z kolei dyrektor Gajewicz odczytał wniosek 28 stowarzyszonych w przedmiocie zmiany niektórych §§ ustawy T-wa. Wniosek ten obejmował 8 punktów, z których 5 Komitet nadzorczy zakwalifikował do przedstawienia ogólnemu zebraniu, mianowicie: 1) w przedmiocie wydłużenia przedłużenia okresu amortyzacyjnego pożyczek na lat 53 i 56 z prawem przenoszenia dawniejszych pożyczek do takiegoż terminu umorzenia; aby pożyczki dodatkowe z umorzenia mogły być udzielane przed upływem 5-u lat, o ile w tym czasie została wprowadzona nowa taryfa szacunkowa; 2) aby wznowione były starania u władz odnośnych w kierunku umożliwienia dłużnikom opłaty części rat przeznaczonych na umorzenie kapitału listami zastawnymi niewylosowanymi, po cenie nominalnej; 3) aby akty notarialne przystąpienia do pożyczek były zniesione; 4) aby po unormowaniu się stosunków ekonomicznych, wyznaczoną została specjalna Komisja, mająca się zająć ustanowieniem nowych stawek szacunkowych nieruchomości miejskich, odpowiednio do uowo-ustalonych cen materiałów i robocizny.

Przedstawionych 5 punktów wniosków zebrani przyjęli, przyczem na wniosek p. Szezwica postanowiono, aby derekja T-wa dla uświadomienia stowarzyszonych drukowała wnioski przed zebraniem, w jednym z pism miejscowych.

Sprawa, dotycząca projektu zmiany ogólnych zebrań członków T-wa na zebranie pełnomocników — została odłożona na czas późniejszy.

P. Gajewicz odczytał list p. Edwarda Herbsta, w którym komunikuje, iż z powodu choroby zmuszony jest ustąpić ze stanowiska dyrektora. Zgłosili również swoje zrzeczenia się p. J. Pogonowski — zastępca dyrektora i p. Princ, członek Komitetu nadzorczego.

Na wniosek p. Suligowskiego postanowiono, w celu upamiętnienia długoletniej pracy i zasług p. Herbsta, umieścić jego biust w sali sesyjnej i wyrazić mu gorące podziękowanie.

P. Pogonowski zwrócił uwagę, że jeszcze w roku 1915 w składzie władz T-wa Kredytow. na 15 członków było 5 polaków-katolików. Tymczasem w latach ostatnich, zwłaszcza za czasów okupacji niemieckiej, pewne grupy obywateli starały się zmniejszyć wpływy polskie w T-wie Kredytow. m. Łodzi tak dalece, że obecnie w liczbie 18-u członków władz T-wa, pozostał tylko jeden polak-katolik. Stan taki nadal tolerowanym być nie może; mandaty dzielone być powinny na równe trzy części dla wyrażonych z pośród wszystkich stowarzyszonych.

Czesi przeciągnęli strunę.

Zaborczość i krzykliwość Czechów już znużyła się państwu koalicyj. Ich śmieszne w swej zachłanności żądania prasa ententy omawia z zupełnie widocznym niesmakiem. Np. paryski dziennik „La Victoire“, wyszczególniwszy argumenty czeskie w sprawie Śląska, tak pisze dalej:

„Polacy odpowiadają! Historycznie biorąc myśmy odstąpili Śląsk Czechom w roku 1289. A zatem był on polski, zanim stał się czeskim. Zarówno Górny Śląsk, jak i Księstwo Cieszyńskie zachowały swój polski charakter. Obecnie na 455 tysięcy mieszkańców, Śląsk Cieszyński liczy 235 tysięcy Polaków a 120 tysięcy Czechów i 75 tysięcy Niemców“.

Przytoczywszy jeszcze dalsze argumenty polskie „Victoire“ podaje od siebie:

„Od Karwiny do Bogumina większość jest bezsprzecznie polska i Polska ma wszelkie prawa do tego okręgu węglowego“.

Poważny organ prasy włoskiej, dziennik „Avenirea Italia“, w sprawie Śląska tak pisze:

„Habsburgowie nazywali Śląsk jedną z najpiękniejszych pereł swej korony. Obecnie Czesi otwarcie oświadczają, że potrzeba (!) im tej dzielnicy do rozwoju ich przemysłu, a węzła kolejowego w Boguminie z powodu jego znaczenia handlowego, oraz jego wagi dla komunikacji ze Słowacją“.

Tak powiadają Czesi. Polacy — właśnie dlatego, że Śląsk Cieszyński jest pierwszorzędnym Zagłębiem węglowym, właśnie dlatego, że kolej Bogumińska jest niesłychanie ważna, mieliby wbrew zasadom Wilsona i woli braci swych śląskich odstąpić wszystko Czechom i podporządkować im w ten sposób własny przemysł i handel!“.

Te miarodajne głosy prasy koalicyjnej, wyraźnie świadczą, iż na pretensjach czeskich poznano się już doskonale i koalicja zaczyna roz-

trząsać je bardzo krytycznie. Poważne stanowisko, jakie zajęli Polacy, wzbudziło dla nas pełne zaufanie.

Z Tow. Kredytowego m. Łodzi.

Na zwołane wczoraj Ogólne Zebranie roczne Tow. Kredytowego m. Łodzi, zgromadziło się w lokalu przy ul. Średniej 467 stowarzyszonych, mających prawo do 481 głosów.

Zebranie zagał członek Komitetu nadzorczego p. Mieczysław Suligowski. Na przewodniczącego powołano p. Aleksandra Milkera, który zaprosił na asesorów pp.: M. Pinkusa, Wojciechowskiego, Szezwica i Friedricha, a na sekretarza dyr. L. Gajewicza.

Sprawozdanie dyrekcji za rok finansowy 1917/18 wykazuje, że mimo dużych zaległości z rat od pożyczek, uległa z porównaniem z poprzednim okresem sprawozdawczym, znacznemu polepszeniu. Opłata rat wynosiła w ciągu roku sprawozdawczego rb. 4,542,481. Dało to nietylko możliwość zapłaty w całości wszystkich zobowiązań Tow. względem posiadaczy listów zastawnych, lecz nawet wznowienia losowań listów zastawnych, wstrzymanych w pierwszych latach wojny.

W roku sprawozdawczym zarządzono 84-y sprzedaż nieruchomości, żadna jednak do skutku nie doszła. W końcu roku finansowego pozostawało zahypotekowanych pożyczek Tow. na rb. 52,758,100. Sprawozdanie to zostało w całości przyjęte. Następnie dyr. Gajewicz przedstawił projekt do etatu który przewiduje w dochodach mk. 518,977 fen. 97, w wydatkach zaś mk. 470,590 fen. 96, czyli, że przewyżka stanowić będzie mk. 48,387 fen. 01, która przeniesiona będzie na kapitał zasobowy.

Następnie rozwija się dyskusja nad ustanowieniem kar na niepłacących dłużników, w której zabierają głos p. Sapiński, Pogonowski i in. Ogół roznamietnia się. Żydzi nie chcą płacić kar. Ła-

KRONIKA.

Jutro, d. 23 marca 1919 r.

Asygnowaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabycie można (po potrąceniu procentu):

100	markowe, koronowe, rublowe	za	96.97
500	"	za	484.86
1000	"	za	969.72
5000	"	za	4848.61
10000	"	za	9697.22

425 p

— Pobór wojskowy.

a) Wczoraj czynne były dwie komisje poborowe. Jedna pod kierunkiem pułk. Koiszewskiego, druga zaś pod kierunkiem zastępcy komendanta, porucznika Wąsowicza.

Przed komisjami stanęło 297 popisowych z których zakwalifikowano jako zdolnych do służby wojskowej 254, otrzymano odroczenie 26, niezdolnych 17, z zakwalifikowanych było 134 katolików, 68 ewang. i 48 żydów.

Do rekrutów przemawiali ks. kapelan Oleśki, pastor Hadrian i rabin Król.

Wczoraj po raz pierwszy odesłano transport rekrutów z Łodzi do Warszawy i do Kra-
wa.

— Pobór w okolicy.

k) Wczoraj rozpoczęto pobory popisowych z dnia 1898 roku w Łasku i Pabjanicach.

— Wieś dla popisowych.

Dnia 17 bm. uchwalono na zebraniu gminnym w Nakielnicy wyasygnować na rzecz popisowych 1898 10 tysięcy marek, opodatkowując się w stosunku: 1.50 mk. z morgi mniejszych gospodarstw i po 2 mk. z morgi większych gospodarstw.

Prócz tego na tenże cel uchwalono przez-
naczyć czysty dochód z obrotów kasy pożycz-
kowo-oszczędnościowej za rok 1918, a miano-
wać 214 mk. i 32 fen.

— Poświęcenie kasyna oficerskiego.

k) Onegdaj dokonano poświęcenia Kasyna oficerskiego, mieszczącego się w gmachu byłego ziemieckiego tow. śpiewaczego (Männergesangsverein) przy ul. Piotrkowskiej pod nr. 243.

Poświęcenia dokonał ks. kapelan Olesiński.

— Uspokojenie.

Wczoraj nadeszła depesza po południu przynosząca słowa Lloyd'a Georga, dotyczące połączenia Polski z morzem.

„Głos Polski“, takomy na sensację w srebrniku wydał dodatek, tytułując tą depeszę dosyć sensacyjnie, co wywołało pewien popłoch wśród publiczności, która powinna raz nareszcie zrozumieć, że pismo to istnieje pod tą samą redakcją, co dawna „Godzina Polski“, i jej system, gnębienia idei i myśli polskiej uprawia dalej!

Gdzie indziej takie pisma są demolowane jak w Warszawie pomniki Paszkiewicza i na placu zielonem, u nas to pismo przy pomocy władz polskich, dalej istnieje, uprawiając dawną szelmowską politykę.

— Z Tow. kred. ziemskiego.

Na zastępcę dyrektora Tow. kred. został wybrany pan inż. Zygm. Jezerski, a nie p. Zieliński, jak to myślał wczoraj podaliśmy.

— Zebranie robotników miejskich.

a) Wczoraj odbyło się zebranie polskiego związku zawodowego robotników miejskich, pod przewodnictwem p. J. Surmańskiego, na którym postanowiono wystąpić do odnośnej władzy o zwinięcie istniejącej „Giełdy pracy“, której działalność niema racji bytu. Pobieranie od zarobku robotnika procentów przez „Giełdę“ nie powinno być tolerowane. Związek skierowywać będzie poszukujących pracy do centralnego biura państwowego pośrednictwa pracy. Postanowiono również złożyć magistratowi memoriał w sprawie uruchomienia robót publicznych, przy których mogłoby znaleźć zajęcie wielu robotników, wreszcie uchwalono wystąpić do magistratu delegację, celem uregulowania sprawy oczyszczania placów miejskich.

Do zarządu wybrani zostali pp. J. Juszczyk, J. Biernaciak, J. Czapski, W. Zakrzewski, M. Obora, J. Sokołowski, S. Piotrowski, J. Wala-
szek, Wł. Słaz.

— Pogadanki w tow. Krajoznawczem.

a) W nadchodzącą niedzielę, dn. 30 bm., o godz. 5 popoł., w lokalu tow. Krajoznawczego (Aleje Kościuszki 17) odbędzie się pogadanka na temat organizowania wycieczek w okolicy Łodzi. Pogadanka, którą wygłosi p. Konrad Fiedler, organizowana jest specjalnie dla związku harcerek.

— Zapomogi dla robotników fabryki Poznańskiego.

a) Po powrocie z Warszawy inspektor ochrony pracy, p. Kopytowski, zakomunikował delegatom b. robotników fabryki tow. akc. I. K. Poznańskiego, że w sprawie dalszych zapomóg ministerjum ochrony pracy zwołuje w tych dniach specjalną konferencję, na którą wezwani zostaną prokurenci firmy pp. Z. Kaufman i Epstein oraz przedstawiciele delegacji robotniczej.

Bez względu na wynik konferencji, fakt powyższy dowodzi, że ministerjum ochrony pracy zajęło się gorąco sprawą zapomóg b. robotników fabryki Poznańskiego.

Zawieszenie broni pod Lwowem.

Wiedeń, 21 marca. (PAT.) Biuro korespondencyjne donosi z Paryża: Przedstawiciele 5 wielkich mocarstw podpisali następujący rozkaz, który rząd francuski przesłał generałowi Pawłence dowódcy wojsk ukraińskich pod Lwowem: Najwyższa rada konferencji pokojowej na posiedzeniu w dniu 19 b. m. uchwaliła wezwać obie walczące przeciw sobie armje, aby po otrzymaniu niniejszej depeszy bezzwłocznie zawarły zawieszenie broni. Zgodnie z tym rozkazem rządu ententy wzywają generała Pawlenkę, aby prośbę najwyższej rady konferencji pokojowej przyjął do wiadomości i wstrzymał natychmiast kroki wojenne na obszarze podlegających jego komendzie pod Lwowem i koło Lwowa. Takie samo wezwanie wystosowano równocześnie do generała Rozwadowskiego dowódcy garnizonu polskiego we Lwowie.

Przez czas zawieszenia broni wojska obu stronnie mają zatrzymać swoje dotychczasowe

— Nareszcie.

Pan Sachs wydawca „Głosu Polskiego“ ma pozwać redakcję trzech pism polskich, które domagają się zniszczenia śladów dawnej „Godziny Polskiej“ i osądzenia p. Sachsa, jako dawnego sprzymierzeńca okupantów. Teraz nareszcie sam pan Sachs przyspiesza ten koniec na który się nie zdobyły władze miejscowe.

— Zawsze krzyczą.

k) Członkowie Rady szkolnej okręgowej żydzi, Rosenblat i radny Russak, nie będący na ostatnim posiedzeniu Rady przy uchwalaniu żądania skasowania wykładów języka hebrajskiego w szkołach miejskich, wnoszą do Rady wniosek o przeprowadzenie rewizji tej uchwały.

— Zwyczaj cen magistrackich.

k) Wydział zaprowiantowania miasta podwyższył cenę następujących artykułów pierwszej potrzeby: sól po 32 fen. za funt, kooperatywom po 30 fen. oraz zapakki po 1 mk. 50 fen. za paczkę.

stanowiska. Ruch kolejowy ze Lwowa do Przemysła musi być utrzymany, aby zapewnić zaprowiantowanie Lwowa.

Najwyższa rada konferencji pokojowej oświadcza, że jest gotowa rozważyć żądania terytorjalne obu stron i zetknąć się w tym celu z delegatami ukraińskimi i polskimi w Paryżu, albo też upoważnionymi przedstawicielami w innym miejscu, aby tymczasowo zawieszenie broni zamienić na rozejm. Rada najwyższa konferencji pokojowej chce spór rozważyć przy udziale przedstawicieli ukraińskich i polskich, jednak z tem zastrzeżeniem, że *conditio sine qua non* jest wstrzymanie kroków nieprzyjacielskich.

Podobną depeszę wysłano do generała Rozwadowskiego, a treść jej zakomunikowano przewodniczącym delegacji polskiej i ukraińskiej w Paryżu oraz angielskiemu urzędowi spraw zagranicznych.

— Fabryki uruchomione.

k) Tymczasem czynne już są fabryki następujące: przedziałnie: Braci Domanowicz, br. Zapp, Smarzyńskiego i Dietricha, Kowalskiego, Gillesa i S-ki, R. Paipa, Galewskiego i Kwapińskiego, Rzepkowicza i Maczki, Neufelda, M. Szajnreka, Majera Fogla, Wolfa Frenkla, dwie te przedziałnie z Ozorkowa, dalej Merkur z Pabjanic, następnie manufaktura przedziałnie, tkalnie i wykończalnia Tow. akc. A. G. Borsta w Zgierzu, tkalnie i wykończalnia Teodora Buhle w Radogoszczu, tkalnie i przedziałnia Teodora Sellera w Łodzi, przedziałnia, tkalnie i wykończalnia br. Liwskich, przedziałnia br. Majzner, manufaktura: przedziałnia, tkalnie i wykończalnia Wiślickiego i Gécowa w Zduńskiej Woli.

Z obstarunków dla wojska otrzymały większe zamówienia: Borst w Zgierzu na koldry, Buhle, Sejler, zwłaszcza br. Litwin otrzymali milionowe wprost zamówienia na trykotaże. Przygotowywują się do uruchomienia w najkrótszym czasie fabryki: Tow. akc. Wojdysławskiego, Leonhardta, Woelkera i Girbardta na Dąbrówce, Rosenblatta i kilka pomniejszych.

Fabryki te pracują przeważnie na potrzeby armji, wykonywując zamówienia intendenty wojskowej. Potrzebują one 150,000 funtów surowca tygodniowo dla przerabiania.

Dzięki staraniom Łódzkiego Wydziału surowców Łódź otrzyma z Poznańskiego wełnę i odpadki, co chwilowo podtrzymuje te firmy, które pracują dla zamówień wojskowych, zaś większe zakłady przemysłowe będą mogły liczyć na uruchomienie, podług zapewnień angielskiej misji ekonomicznej po nadejściu surowca z Anglii, co ma nastąpić za jakie dwa miesiące, t. j. około czerwca. Do tego czasu obecna wysoka cena robocizny, spowodowana drożyzną artykułów pierwszej potrzeby, wskutek dowozu i ewentualnego uregulowania kwestji waluty, zapewne ulegnie niższości, co powiększy szanse uruchomienia przemysłu, o poważny czynnik dodatni.

— W celu zmniejszenia drożyzny.

k) Cech majstrów piekarskich omawiał sprawę dopuszczenia wolnego dowozu mąki do Łodzi. Podczas gdy w okolicy Łodzi, wskutek znacznego zapotrzebowania, spekulanci — paskarze otrzymują mąkę w cenie 1 mk. 30 fen. za funt, to w dalszych stronach np. w Słupcy, mąka biała kosztuje po 45 fen. za funt. Dopusz-

czenie większych dostaw prywatnych transportów mąki z dalszych okolic, przez piekarzy pod kontrolą referenta aprowizacyjnego, przyczyniłoby się do pęknięcia paska na mąkę w okolicy Łodzi i umożliwiłoby wypiekanie przez piekarzy białego chleba w cenie 90 fenigów za funt.

Wobec tego piekarze opracowują memoriał do delegacji min. aprowizacji w sprawie dopuszczenia piekarzom na sprowadzenie transportów mąki z dalszych okolic, pod kontrolą urzędu aprowizacyjnego.

— Żywność dla chorych.

k) Wydział zaprowiantowania miasta sprzedaje dla chorych za świadectwami lekarskimi następujące produkty spożywcze: Do wyboru ryż po 2 mk. funt, płatki owsiane po 1 mk., manna kaszka po 1 mk. 40 fen., lub mąkę po 70 fen. za funt, w ilości 3 funtów na miesiąc jednego z tych artykułów.

— Poznańskie śpieszy nam z pomocą.

k) Jak się dowiadujemy od inż. Benedeka, do Łodzi nadeszły już dwa wagony wełny i 6 wadonów gałganów dla Łódzkiego wydziału surowców, nadesłane z Poznańskiego z komitetu rozdzielczego przy naczelnej Radzie krajowej w Poznaniu. Dalsze transporty surowców poznańskich są w drodze do Łodzi.

— O tramwaj do rzeźni.

a) Daje się słyszeć słuszne narzekanie mieszkających, których interesy łączą z rzeźnią miejską, dla czego do obecnej chwili nie został uruchomiony ruch tramwaju elektrycznego do gmachu Rzeźni.

Do terytorjum rzeźni mógłby dojeżdżać tramwaj nr. 6, złożony zwykle z dwóch wagonów, dający ze Starego Miasta ul. Pańską do Radwańskiej

GRANICE POLSKI

zależą od siły Skarbu Państwa.

Obecnie tylko Polska Pożyczka Państwowa może Skarbowi Państwa zapewnić siłę.

552 1

— Węgiel dla magistratu.

k) Dzięki staraniom nadburmistrza Skł. Skiego, państwowy urząd zakupu artykułów pierwszej potrzeby wydał dyspozycję wysłania do Łodzi 260 wagonów węgla z kopalni Grodziec pod Sosnowcem. Węgiel ma kosztować 8 mk. korzec, przewóz zaś 3 mk. plus 50 fen. opłat.

— Paskarze nie chcą rezygnować.

k) Stowarzyszenie „Światowid“ w Pabjanicach zakupiło łokciówki z centrali związku Stow. spoż. za sumę 19,000 mk. i sprzedaż już rozpoczęła. Jako charakterystyczny szczegół przytoczyć można fakt, iż po dokonaniu zakupu bez oszczędności po wyjściu z urzędu związku kooperatywy, delegaci „Światowida“ byli nagabywani przez paskarzy warszawskich propozycjami odstąpienia od ręki kwitu zakupna za sumę 27,000 mk., czyli z zarobkiem 35%. Naturalnie propozycję odrzucono. Oto ceny: sukno czarne 47 mk. za metr, dobre na damskie okrycia, gruby szewiot 25 mk. metr, odcinek na palto 50 mk. i t. p.

— Kasa biletowa w Łasku.

Kasa biletowa na kolei w Łasku albo posiada za małą obsługę, albo za wolno sprzedaje bilety. Dla tego też pozostaje na stacji po odejściu pociągu cały szereg pasażerów. Tym sposobem kolej i pasażerowie są narażeni na straty: pierwsza pieniądze, a drudzy czasu i pieniądze. Warto zarządzić pewne ulepszenia i to natychmiast.

— Transporty amerykańskie nadchodzą.

a) Wczoraj nadeszły z Ameryki dwa wagonny konserw i pasztetów, które przekazane zostały wydziałowi zaprowiantowania miasta, oraz 40 wagonów mąki amerykańskiej, którą zaczęto już rozdawać kooperatywom.

— Mąki będzie więcej.

a) Na skutek prośby wydziału zaprowiantowania miasta członek misji amerykańskiej żywnościowej, p. Solden, zapewnił, że racja mąki pszennej na święta Wielkanocne z 4 funt. powiększona będzie do 6 funtów dla ludności Łodzi. Sprawę tę p. Solden przedstawi na konferencji członków misji amerykańskiej w Warszawie.

— Sprostowanie.

Jak nas informuje przew. Sekcji zaprowiantowania, p. Wolczyński, ceny tłuszczów amerykańskich podane we wczorajszym num. „Rozwoju“ są nieścisłe.

Ślonina mianowicie (z rozporządzenia Min. Aprow.) będzie hurtowo sprzedawana kooperatywom po 10 mk. 75 fen. za kilo; — kooperatywy zaś mają przeznaczoną maksymalną cenę 12 mk. za kilo czyli 5 mk. za funt polski.

Teatr i sztuka.

— Teatr polski.

Dziś, w sobotę, dnia 22 b. m., o godz. 4 po poł. po cenach najniższych odegraną będzie doskonała opera G. Dregell „Dobrze skrojony frak“. Wieczorem zaś o godz. 7.30 Teatr Polski daje poraz pierwszy arcywesoły wodewil ze śpiewami i tańcami p. t. „Robert i Bertrand“.

Co powiedział anglik o Polsce.

Warszawa, 20.3 (PAT.) Na obiedzie w Cieszynie, danym z powodu imienin Piłsudskiego, członek misji koalicyjnej angielski pułkownik Coul powiedział między innymi:

Upadek cesarstwa niemieckiego przyniósł jako następstwo ohydę bolszewizmu i spartakizmu i Polsce przypadło ciężkie, lecz pełne chwały zadanie, zwalczanie tego podwójnego zła. Niechże będzie przekonana, że sprzymierzeńcy użyją jej wszelkiej pomocy w jej szlachetnym boju przeciw tym dwom potworom.

Widzieliśmy Wasze wojsko dziś rano i przekonaliśmy się, jak szczerym duchem patriotyzmu i zaparcia się tchnie młodzież Waszego kraju. Do tej młodzieży Waszego kraju należy przyszłość. Oby ona stanęła na wysokości swego zadania i stworzyła wielką niepodzielną Polskę, znów pełną należnej jej chwały. Taka Polska stanie się potężnym przedmurzem, który najskuteczniej zabezpieczy pokój powszechny.

Co się dzieje w Cieszynie.

Kraków, 21 marca (PAT.) Rada narodowa Księstwa cieszyńskiego komunikuje: Uwaga całego społeczeństwa polskiego zwrócona jest na okrogi węglowe z powodu strajku politycznego polskich górników. Umowa węglowa zawarta przy pośrednictwie komisji aliantów nie przyczyniła się do zaprzestania strajków, gdyż żądanie górników, aby wojsko czeskie usunąć z kopalni, nie zostało dotychczas spełnione. Mimo uroczystych przyrzeczeń pułk. Schneiderka, że władze czeskie wojska wycofają, szykany i prześladowania władz czeskich dotychczas nie zmniejszyły się. Sprawa załagodzenia strajku skomplikowała się jeszcze bardziej, przez wystąpienie pułk. Schneiderka na zgromadzeniu górników w Łazach, na którym wezwał górników do złożenia ślubowania Czechom i oświadczył, że Śląsk cieszyński musi być czeskim i że działy i kulomioty będą przemawiały, skoro tego zajdzie potrzeba. Sytuację należy ocenić jako bardzo poważną pod każdym względem. Z Ra-

domia otrzymał Śląski związek katolików 10,000 koron i żywność dla pogrążonych w nędzy ślązaków. Dzienniki krakowskie dowiadują się, że na konferencji w dniu 19 marca odbytej w Cieszynie, przy udziale przedstawicieli kolejnictwa polskiego z Krakowa, a czeskiego z Ołomuńca, ustalono ostatecznie warunki otwarcia ruchu pociągów z Polski do Wiednia. Polskie pociągi będą mogły dochodzić tylko do Bogumina, a podróźni będą musieli się przesiadać w Boguminie i Brześciawiu. Projekt umowy z 19 przestałyby obie strony do zatwierdzenia swoim rządom. Zatwierdzenie to jest oczekiwane w dniach najbliższych, poczem ruch będzie natychmiast podjęty. Połączenie kolejowe z Czechami, aczkolwiek nie oficjalne, istnieje już przez Cieszyn. Podróżni muszą być zaopatrzeni w paszport poświadczony przez konsula jugosłowiańskiego w Krakowie, urzędującego w zastępstwie konsula czeskiego. Połączenia na linii Bogumin—Dziedzice dotychczas niema.

TELEGRAMY.

Prasa francuska o Polsce.

Paryż, 21 marca (PAT.) „L'Information“ oświadcza, że konieczność silnej Polski ukazała się konferencji pokojowej, jako skuteczna rękojmia przyszłego pokoju na wschodzie Europy. Państwo polskie stanowić będzie silny wał przeciw zalewowi bolszewizmu i pruskiego militarizmu. Niemcy, którzy wspierali ruch bolszewicki w Polsce, podtrzymywali łakomstwo ukraińców na Chełm i Lwów, są zwyciężeni. Polityka środkowej Europy przysła. Przeciwnostawi się jej inne państwo. Pośród tych państw powinna być Polska pierwszym przedmiotem zabiegów ententy.

Potrzeba pomocy dla powracających.

Poznań, 21.3. (PAT.) Okręt z 800 emigrantami polskimi wracającymi do Ojczyzny (kobiety, dzieci i chorzy) został przez władze holenderskie cofnięty, ponieważ władze niemieckie nie udzieliły pozwolenia na wylądowanie tych emigrantów w Gdańsku, rzekomo z tego powodu, że w Gdańsku znajduje się już zbyt wielu

uchodźców. Okręt wrócił z powrotem do Rotterdamu, gdzie pozostawał przez 10 dni. Z powodu szerzących się wśród uchodźców chorób, usunięto ich wszystkich z okrętu i umieszczono w obozie koncentracyjnym w Olendrook.

Po delegację polską.

Poznań, 21 marca (PAT.) Jak się dowiadujemy wysłannik rządu polskiego p. Więckowski przybył szczęśliwie do Moskwy gdzie poczynił ma kroki celem oswobodzenia członków delegacji polskiej zatrzymanej a częściowo uwięzionej przez bolszewików.

Jest kozioł ofiarny.

Poznań, 21 marca. (PAT.) Wszystkie dzienniki niemieckie składają winę na zerwanie rokowań w Poznaniu na misję międzysojuszniczą.

Połączenie kolejowe.

Wiedeń, 21 marca. (PAT.) Projektowany jest bezpośredni pociąg nadzwyczajny, który pójdzie po linii Paryż, Geneva, Simplon, Mediolan, Wenecja, Tryjst, Zagrzeb, Belgrad, Bukareszt, Carogród. Francuski minister robót publicznych przedłożył projekt mostu wiszącego, któryby łączył oba brzegi Bosforu, aby w ten sposób stworzyć połączenie kolejowe z Azją.

ś. † p.

YGMUNT DYZYNG

Przeżył szeregowiec 2 komp. 6-go baonu strzelców, zginął śmiercią bohaterską w obronie Ojczyzny pod Lwowem dnia 21 stycznia 1919 r., przeżywszy lat 21.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 25 ca r. b., w kaplicy starców przy ul. Dzielnej, godz. 10 rano, na które zapraszają kolegów, przyjaciół i znajomych zmarłego pogrążeni w głębokim smutku 555-1

Matka, siostry, brat i szwagier.

Pozniewanie.

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział i byli pomocą w oddaniu ostatniej posługi najdroższej jedynej córce naszej

ś. † p.

Sabince Zawadzkiej

ks. wikaremu parafji Rzgowa, ks. ks. Kuczyńskiemu, Izdebskiemu, koleżankom i kolegom oraz młodzieży koła wsi: San, Blota i Bud Wolskich składają serdeczne „Bóg zapłać“ strokani 557-1

RODZICE.

Odwołany.

Warszawa, 21 marca (PAT). „Monitor“ polski ogłasza rozporządzenie ministra handlu i przemysłu odwołujące inż. Kazimierza Gajczaka ze stanowiska tymczasowego zarządcy państwowego przedsiębiorstwa pod nazwą: „wodociąg państwowy czeladzi“ i oddający zarząd tego przedsiębiorstwa urzędowi przemysłowemu w Będzinie.

Jak rokowania się rozchwiały?

Berlin, 21 marca (PAT). Pisma niemieckie podają, że podczas rokowań, które toczyły się w Poznaniu, generał Nissel zaproponował wycofanie po obu stronach artylerji o 10 kilometr., a nie jak pierwotnie planowane było o 20. Propozycja Niemiec, ażeby wycofano artylerję na 6 kilometrów została odrzucona. Baron Rechenberg przystał ostatecznie na to żądanie ententy, ale generał Nissel zmienił nagle ton i żądał, aby na całym froncie niemieckim pozostało tylko 10 baterji. Porozumienie stało się niemożliwe, piszą pisma niemieckie. Koalijanci żądali ponadto zgody na wylądowanie wojsk Hallera i zagrozili obsadzeniem Gdańska. Przewodniczący komisji niemieckiej zaprotestował przeciwko temu, twierdząc, że sprawa Gdańska nie należy do zakresu spraw, które mają być rozpatrywane przez komisję poznańską, czemu zaprzeczył ambasador Noulens.

Oprzytomnienie.

Berlin, 21 marca (PAT). W Pradze odbył się wiec socjalistów, na którym wszyscy mówcy oświadczyli się, że trzeba kres położyć obecnym stosunkom w republice czesko-słowackiej, każdy bowiem kto dziś nie podziela zapatrywań szowinistycznych kół czeskich nie jest dziś pewnym ani życia ani mienia.

Ciekawy i niecierpliw.

Berlin, 21 marca (PAT). Przewodniczący komisji rozejmowej niemieckiej, Erberger, przedłożył na Konferencji w Spa pismo, w którym żąda w imieniu swoim i niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych, wyjaśnienia o wiadomościach podanych przez prasę angielską, a donoszącą, że Niemcy będą musieli bez dyskusji przyjąć albo odrzucić warunki pokojowe.

Ano zobaczymy...

Wen, 21 marca. (PAT.) Biuro korespondencyjne donosi z Berlina: Biuro Wolfa ogłasza, że zgodnie z brzmieniem umowy o zawieszeniu broni z listopada r. u. rząd niemiecki pod żadnym względem nie jest obowiązany pozwolić na wylądowanie wojsk polskich w Gdańsku. Rząd niemiecki na podstawie art. 16 umowy o zawieszeniu broni z 11 listopada r. u. obstawać będzie przytem, aby nie dopuścić do wylądowania wojsk polskich w Gdańsku.

Zg z Austrią.

Paryż, 21 marca (PAT.) Rząd francuski zamierza wejść w stosunki co najmniej półrządowe z Austrią niemiecką i zamianować bezzwłocznie zastępcę w Wiedniu.

Zbójackie narody.

Haga, 21 marca. (PAT.) „Times“ donosi, że w Kremlu odbyły się 3 posiedzenia międzynarodowych komunistów. Obecni byli przedstawiciele Niemiec, Austrii, Holandji, Szwecji, Szwajcarii, Anglii i t. d. W mowie powitalnej wystąpił Lenin w obronie Niemiec i dowodził, że warunki rozejmu z Niemcami zniszczy rewolucja komunistyczna. Jako ostatni z mówców przemawiał Trocki, dowodząc, że dla przeprowadzenia dyktatury proletariatu, nie trzeba szczerzyć ani krwi, ani żelaza.

Trudno im uwierzyć w rzeczywistość.

Berlin, 21 marca. (PAT.) Marszałek Foch kazał przedłożyć Niemcom notę, domagającą się dla członków międzynarodowej komisji w Polsce swobody ruchów na całym terytorjum niemieckim na wschód od Wisły. Przewodniczący komisji niemieckiej zapytał się, czy komisja ta byłaby upoważniona do objeżdżania li tylko Poznaniańskiego i Królestwa polskiego, czy też mogłaby wyjechać do Prus wschodnich i zachodnich. Generał Houdant odpowiedział, iż m. in. sądzi, aby nota Focha była w tym duchu ujęta, ażeby wymieniona delegacja wyjeżdżała do Prus wschodnich i zachodnich. Zdaniem jego delegacja pragnie objeżdżać tylko ten szmat ziemi, który leży na wschód od Wisły. Ziemia ta ma stworzyć korytarz łączący Polskę z morzem. Generał Hamerstein prosił o bliższe wyjaśnienia w tej sprawie.

Foch.

Genewa, 21 marca (PAT). Marszałek Foch zrezygnuje w radzie 10-ty ze swego tytułu i stanowiska naczelnego wodza z początkiem kwietnia, o ile nie zajdzie coś niespodziewanego. Przyszłe jego stanowisko uzależnione będzie od kwestji czy Clemenceau zatrzyma nadal kierownictwo wydziału wojennego.

O armję angie'ską.

London, 21 marca. (PAT). Izba gmin odrzuciła poprawkę, która zdążyła do ograniczenia bilu o służbie wojskowej do dnia 31-go grudnia 1919 r. zamiast do 30 kwietnia 1920. Minister Churchill wskazał na konieczność utrzymania aż do tej pory armji okupacyjnej nad Renem.

W Egipcie.

London, 21 marca (PAT). Depesza Havasa. Położenie w Egipcie polepszyło się. Rząd brytyjski ma szczerze zamiary przedyskutowania z delegacją egipską sprawy przeprowadzenia rządów konstytucyjnych.

Ex-posiadłości ex-cesarza.

Paryż, 21 marca. (PAT.) „Journal“ donosi oficjalnie, że posiadłości ex-cesarza niemieckiego w Orwille oddane zostaną pod zarząd przymusowy.

Komunikacja z Czechami.

Kraków, 21 marca. (PAT) Ze Śląska donoszą, że od środy odbywa się regularny ruch pocztowy z Czechami.

Bo szewicy zbliżają się.

Berlin, 21 marca (PAT). Według ostatnich wiadomości 20,000 armja złożona z wyćwiczonych w propagandzie bolszewickiej ludzi, ma najeżdżać Prusy Wschodnie.

Możemy dla naszych czytelników polecić z racji 125 rocznicy przysięgi KOŚCIUSZKI na rynku Krakowskim dwie broszury popularne:

- 1) **Jak kochał ojczyznę Kościuszko.**
- 2) **Za Kraj za Wolność.**

Pierwsza zawiera życiorys i działalność znakomitego polaka, druga zbiór poezji o KOŚCIUSZCE.

Pierwsza i druga kosztuje 30 fen. Dla czytelników „Rozwoju“ tylko po 20 fen. prócz tego 10 pocztówek z portretem KOŚCIUSZKI na kredowym papierze można nabyć w 60 fen.

Praca w komisjach.

O uniwersytet Jagielloński.

Komisja oświatowa pod przewodnictwem p. Bardla a w obecności wiceministra Dębińskiego przyjęła deputację uniwersytetu Jagiellońskiego pod przewodnictwem rektora Sieniatyckiego. Deputacja wyłuszczała opłakany stan uniwersytetu upośledzonego i zaniedbanego za czasów austriackich i zwróciła się do komisji z prośbą o życzliwość dla tej najstarszej uczelni w Polsce, oraz poparcia jej potrzeb. Przewodniczący zaznaczył w odpowiedzi, że komisja odczyta uniwersytet Jagielloński staranną opieką.

Komisja rozejmowa.

Komisja ochrony pracy przyjęła projekt ustawy o komisjach rozejmowych dla służby folwarcznej.

Projekt.

Komisja komunikacyjna uchwaliła przedłożyć sejmowi wniosek o jednorazowej zapomocy 200 marek dla pracowników kolejowych byłego Królestwa i Galicji, których pobory miesięczne nie przewyższają kwoty 725 mk.

Posłowie na zebraniu bezrobotnych w Łodzi.

Komisja postanowiła wysłać delegatów do Łodzi na zebranie komitetu bezrobotnych, mający się odbyć dnia 22 bm. W tym celu wydelegowano posłów Skulskiego i Dąbrowskiego, a po jednym delegacie wysła komisja komunikacyjna i ochrony pracy.

Projekt dróg żelaznych.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 20 marca rozpatrywała projekt ustawy o budowie linii kolejowej Łódź-Kutno-Płock względnie Kutno-Strzałków. Następnie projekt organizacji urzędu dla spraw morskich oraz projekt ustawy w przedmiocie budowy dróg wodnych.

Kiedy mają przyjść do podpisu...

Wiedeń, 21 marca. (PAT.) „Neue Freie Presse“ donosi z Genewy, jakoby półrządowa nota francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych zapowiedziała na dzień 5 kwietnia wręczenie wszystkich warunków pokojowych przedstawicielom rządu niemieckiego.

Ocenę ich dobrze.

Paryż, 20.3 (PAT.) „Le Temps“ zamieszcza depeszę z Poznania z dnia 11 marca następującej treści: Delegacja niemiecka daje ustawicznie dowody złej woli. Pod pretekstem, że linje komunikacyjne zajęte są przez polaków twierdzi, że nie otrzymuje wskazówek od swego rządu. Istotnym celem Niemców jest zwleczenie rozstrzygnięcia w sprawie transportu wojsk polskich, znajdujących się we Francji.

Chcą być obywatelami.

Kraków, 21 marca (PAT). Policja tutejsza wykryła i uwięziła szajkę złożoną z kilkunastu żydów, którzy fałszowali marki i ruble i puścili w obieg około pół miliona fałszyfikatów.

Nawet ci przekupieni.

Kraków, 21 marca (PAT). Policja tutejsza aresztowała 8 osób za rozrzucanie odezw bolszewickich przemycanych z Zagłębia Dąbrowskiego. Są to przeważnie robotnicy. Jeden z aresztowanych jest słuchacz praw. Między aresztowanymi znajduje się jedna słuchaczka medycyny.

Giełda.

Kraków, 21 marca (PAT). Wczoraj odbyło się w tutejszej izbie przemysłowo handlowej uroczyste otwarcie giełdy.

HESSEN i MANITIUS

ZAKŁADY
DRUKARSKO-LITOGRAFICZNE
i INTROLIGATORSKIE

WYKONYWAJĄ WSZELKIE DRUKI DLA HANDLU,
PRZEMYSŁU I URZĘDÓW, PAPIERY WARTOŚCIOWE,
PODRCZNIKI SZKOLNE I WSZELKIE BROSZURY,
KSIĘGI HANDLOWE itp. PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

ŁÓDŹ, UL. PAŃSKA № 87

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Warszawa, 21.3 (PAT.) Początek posiedzenia o godz. 4 m. 20.

Marszałek komunikuje, że komisja opieki społecznej podzieliła się na komisję ochrony pracy i komisję opieki społecznej.

Następnie Izba przyjęła nagłość 2 wniosków w sprawie uniwersytetu Jagiellońskiego i odesłała je do komisji.

Przed porządkiem dziennym p. Grünbaum uskarżał się, że wczoraj nie była mu dana możliwość zabrania głosu w dyskusji, w której byłby wyjaśnił, że epilogiem wypadków w Dąbrowie było mnóstwo zaburzeń antyżydowskich w innych miastach. (Oni muszą zawsze robić piekło o to oko które tkwi w pięcie Red.)

Marszałek zwraca uwagę na to, że wielu innych posłów w ten sposób odcięto.

Dyskusja rozpoczyna

Ks. Lutostawski, wywodząc, że pobudką jego wniosku nie jest strach widmem bolszewizmu, lecz przedewszystkiem rozważanie okoliczności, że wojna światowa nie jest jeszcze ukończona, że nadchodzi jej ostatni akt i my powołani jesteśmy, ażeby w tym ostatnim akcie wziąć czynny udział jako awangarda, albo jako główny czynnik mający decydować o tem czy owoce 4-letniej wojny mają pójść na marne. Dalej oświadcza mówca, że Joffe dobrze rozumie znaczenie Polski i dla tego mówi, że Polska to korek zatykający otwór do Niemiec. Trzeba go jak najprędzej wysadzić bo nam zabraknie oddechu, a musimy się dostać do przemysłu niemieckiego, i w tedy już nie będzie o Polskę na świecie mowy. Ze to nie są fantazje dowodzi fakt, że centralny komitet wykonawczy sowietów zatwierdził bez dyskusji budżet miesięczny na agitację w Polsce w sumie 27 milionów.

Bolszewicy prócz dział i kulmiotów wprowadzili jako broń literaturę agitacyjną i dezorganizację w życiu przeciwnika na tyłach. Z usilną starannością prowadzą bolszewicy także akcję mającą na celu uniemożliwienie aprowizacji kraju. Także historia strajków rolnych miała na celu wyzyskanie niezadowolenia służby folwarcznej, żeby nie dopuścić do ugody i na wiosnę uniemożliwić pracę na roli i przez to pogorszyć jeszcze stan aprowizacji.

Odbywa się również ze strony bolszewickiej akcja, dążąca do uniemożliwienia drukarstwa polskiego, ażeby unieruchomić pracę przeciwników pod pozorem żądań ekonomicznych, które jednak nie stoją wcale we właściwym stosunku do potrzeb i do blizkiej już niżki cen środków żywności. Cała ta praca jednak agitacyjna byłaby beznadziejna, gdyby jej nie towarzyszyły przygotowania materiału pod względem psychologicznym. Mówca cytuje ustęp z broszurki wydanej w listopadzie pod tytułem „Młodzież a rewolucja”, gdzie powiedziane jest, że niebawem i Polska stanie się potężnym miejscem rewolucji, skąd będzie się rozchodziło dobroczynne światło. Rzekomi koledzy informują młodzież polską, iż oto nadchodzą końcowe momenty walki klas, że dzisiaj szkoła polska jest tylko dawną bakałarnią carską. Ta robota wydaje owoce, które tylko przypadkowo dostają się czasem na światło dzienne. I tak przez przypadkową niedyskrepcję dowiedziano się, że w fabryce drezdeńskiej w Warszawie odbyły się z udziałem przedstawicieli żołnierzy poufne narady komunistów po-

święcone sprawie rozpowszechniania agitacji w wojsku. Przedstawiciele wojskowi podjęli się zaciągu agitatorów lub żołnierzy i przedstawili plan akcji. Uchwalono rozrzucić tysiące proklamacji przeciw poborowi.

Nie można zamykać oczu na to, że wśród służby bezpieczeństwa znajdują się jednostki, które nadużywają jej mundurów, aby szerzyć pojęcia bolszewickie.

Akcja bolszewicka ma wyraźnie na celu wywołanie zamachu stanu. Ze taka obiecująca literatura może być kolportowana, jest dowodem, że nasza służba bezpieczeństwa nie jest dostateczna. O przygotowaniach do zamachu stanu, świadczą zresztą nie tylko odezwy, lecz i fakty, w jednym okręgu milicja ludowa oddała służbie folwarcznej 2 tysiące karabinów, z czego zwrócono tylko 250. Tak się urzeczywistnia hasło bolszewickie uzbrojenia proletariatu. (Głos: Gdzie się to dzieje). To jest stwierdzono urzędowo i minister wie o tem. Przygotowuje się nawet specjalne bojówki dla rozbrojenia wojska. Jedną bojówką ćwiczy się w niszczeniu torów kolejowych. W ostatnich tygodniach dostały te bojówki rowery i motocykle niezarejestrowane i ćwiczy się po za miastem.

Jeżeli się mówi, że manifestacje 12 marca w Dąbrowie były żywiołowym odruchem tłumów, dziwne światło na tę żywiołowość rzuca fakt, że według urzędowych informacji 45 bojowców komunistycznych pojechało do Zagłębia i ani jednego z nich nie aresztowano, choć o ich wyjeździe doniesiono.

We wnioskach, przedstawionych przez mówcę, nie idzie wcale o zastosowanie słów Mickiewicza: Gwałt niech się gwałtem odciska, nie idzie o terror „czerezwycajki”, tylko o pewną miarę rozstrojności państwowej.

W Ameryce, we Francji, w Angli i w Szwecji przedsięwzięto ostro środki przeciwko bolszewikom. Tylko my tutaj mamy być biernymi świadkami?

Mówca oświadcza, że jego wniosek nie był postawiony w tej myśli, że zażegna niebezpieczeństwo bolszewickie. Nie potrzebuję być przez panów przekonany, że żandarmerja polowa nie zwalczy bolszewizmu, ale nie wolno narażać obywateli na to, żeby pracując nad uleczeniem tej choroby zakaźnej, byli narażeni na akcję z zewnątrz, która jej leczenie uniemożliwi. Lud potrafi truciznę bolszewicką zdusić u siebie, niedopuszczając do swoich dzieci.

Następnie p. Czopiński zaznaczył, że wczoraj socjaliści wykazali dostatecznie już swoje stanowisko wobec bolszewizmu. Ale nie lubi porządku, nie chce policji i żandarmerji, którzyby chwytali takie przewrotne jednostki. Nie daje jednak rady, co robić z wicherzycielami, jeśli niewolno zabierać się do nich policji.

Nie wolno mówić w Sejmie, że na strajk ma się dosyć wojska.

Marszałek (dzwoni). W parlamentach niema zwyczaju z trybuny krytykować postępowanie marszałka. Zdaje się, że całym moim życiem, a mianowicie pracą moją podczas wojny udowodniłem, że mam dość serca dla robotnika naszego.

Pos. Klemensiewicz (z miejsca): Panie marszałku nie można polemizować z mówcą. Jeżeli pan marszałek pragnie przemawiać, niech

odda przewodnictwo innemu i niech sam przemawia z mównicy.

Pos. Walkron krytykuje wniosek Lutostawskiego zarzucając mu, że z wnioskiem, jakoby policja miała decydować o tem, kto jest bolszewikiem.

Pos. ks. Starkiewicz przemawia z wnioskiem.

Pos. Rajca oświadcza, że narodowy związek robotniczy będzie głosował za wnioskiem ks. Lutostawskiego.

Izba wniosków ks. Lutostawskiego odesłała do komisji. Następnie Sejm przyjął wniosek komisji odbudowy kraju o wniosku p. Kurczaka w sprawie pomocy natychmiastowej przy odbudowie zniszczonych zagrod nad Rawką. Zmawiali posłowie Kurczak, Szewczyk i Dąbł. Dalej przyjęto wniosek posła dr. Rządu w sprawie powołania do życia komisji współdziałającej, wnioski komisji aprowizacyjnej w sprawie dostarczania środków żywności dla powiatów wadowickiego i żywieckiego.

Spisz, Cieszyn, Orawa, Trępczyn.

Przystąpiono w Sejmie do rozprawy nad trzema nagłymi wnioskami, które pozostają ze sobą w związku. 1) Wniosek nagły posłów dr. Kunickiego i tow.: Wzywa się rząd Rzeczypospolitej aby podczas rokowań pokojowych w Paryżu niezwłocznie bronił ostatecznego połączenia całego księstwa Cieszyńskiego z państwem polskim. 2) Wniosek nagły posłów: Osieckiego, Witosa, Grabskiego, Fichny, Daszyńskiego i tow. aby i okręg cieszyński dołączyć do państwa polskiego. 3) Wniosek nagły związku narodowo-ludowego: Sejm wzywa rząd, aby bezwzględnie wystarał się w drodze dyplomatycznej o natychmiastowe uwolnienie polskiej części komitatu tenczyńskiego, orawskiego i spżyskiego od najeżdzu czechów, natychmiast po oswobodzeniu tych ziem rozpisal tam wybory uzupełniające do Sejmu.

Izba uchwaliła nagłość i natychmiast przystąpiła do wspólnej dyskusji nad nimi. Wnioski te przyjęto jednomyślnie.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 21 marca (PAT) Grupa gen. Listowskiego: Jeden z naszych oddziałów obsadził Łogiczyń, wypierając oddział bolszewicki.

Front galicyjski: Generał Iwaszkiewicz. Grupa pułk. Berbeckiego: Pod Kryłowem sotnia ukraińska starała się sforsować Bug. Oddział nasz, broniący mostu, zmusił przeciwnika do cofnięcia się. Atak ukraiński na Zabce załamał się w ogniu kulmiotów. Nasz wypad na Waniów powiódł się w zupełności. Oddział kapit. Borzęckiego rozbił załogę Waniową, wziął do niewoli 84 ukraińców i zdobył 1 kulmiot.

Grupa Lwowska: Pod Lwowem słaba działalność artylerji i mniejsze potyczki. Na południe i północ od Gródka wojska nasze umacniają wczoraj wydarte nieprzyjacielowi pozycje.

W z. Szefa sztabu generalnego

podpisano Haller, pułkownik.

Komunikat poznański.

Poznań, 21 marca (PAT) Grupa północna: Na odcinku Inowrocławskim. Budziaki stały pod ogniem ciężkiej artylerji niemieckiej. Między Krązkowem a Antoniewem strzelali Niemcy przez całą noc z kulmiotów i karabinów. Wzdłuż Noteci silny ogień kulmiotów na Brzeszczyn.

Szef sztabu.

OGŁOSZENIE.

Intendentura Gen. Okr. Łódzk. zakupi większą ilość

sienników papierowych i prześcieradeł w jaknajlepszej jakości.

Tkanina na sienniki musi być ścisła, mocna i elastyczna. Wymiar sienników 190/80 centymetrów. Zgłaszać się od godziny 4-ej do 6-ej wieczorem, w Intendenturze Gen. Okr. Łódzk.

551

OLEJE mineralne,

WAZELINY techniczne,

posiada na składzie i dostarcza

„Trifolium”

Związek polskich Domów Handlowych

Warszawa, KOSZYKOWA № 7,

527 :1

Do sprzedania

Skład apteczny

Oferty pod „M. 10”. 544 2

Ogłoszenie.

Geometry, obeznani z robotami dokładnymi przy pomiarach miasta i z niwelacją, zechcą składać swoje oferty pod adresem Magistrat m. Łodzi, Oddział Pomiarowy, Nowy Rynek 14.

MAGISTRAT

Wydział Budownictwa

557 :2

KAPIELE „ROYAL”

Pańska 53, róg Benedykta

CZYNNE CODZIENNIE!

Łaźnia: poniedziałki i wtorki

Środa dla Pań.

dla stowarzyszonych.

20%

508-4

ZARZĄD.

W Szydłowcu, ziemi Radomskiej, wakuje posada

BURMISTRZA

z pensją 10,000 koron rocznie.

Bliższych wiadomości udziela Magistrat m. Szydłowca. Chętni kandydaci zechcą zgłaszać swe oferty do Zarządu miasta. 359 1

OGŁOSZENIE.

Po porozumieniu się z przedstawicielami kooperatyw, Komitet Rozdziału Chleba i Mąki podaje do powszechnej wiadomości, że konsumenci, łączący sobie w okresie 98-ym otrzymać zamiast mąki pszennej amerykańskiej pieczywo z tejże mąki, mają prawo do nabycia w odpowiednich składnicach miejskich oraz kooperatywach za odciinek mączny zamiast 4 funtów mąki

5 funtów pieczywa
po 85 fen. za funt.

Sprzedaż mąki pszennej amerykańskiej i pieczywa pszennego rozpocznie się w poniedziałek, dnia 24 b. m.

Łódzki Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, dnia 21 marca 1919 r.

556 1

Tysiąc centnarów mączki kartoflanej

ma do zbycia

554 1

Galiczyńska Fabryka dia przetworów rolniczych w Chmielowie przy kolei Dębice-Rozwadów.

STOWARZYSZENIE SPOŻYWCZE

„WISŁA”

zaprasza swych członków na ogólne roczne zebranie, mające się odbyć dnia 23-go b. m., o godz. 2-iej po południu, w stołówce Heinza i Kunitzera przy ul. Rokielńskiej № 71.

558-1

Zarząd

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podaje się do wiadomości właścicieli domów m. Łodzi, że obowiązani są do dnia 1 kwietnia r. b. podać w Wydziale Gospodarczym Magistratu m. Łodzi, Dzielna № 2, II p., dokładny spis mieszkań zamieszkałych, powyżej 4 pokoiów, z wyszczególnieniem liczby pokoiów, ilości członków rodziny i ewentualnie sublokatorów.

556 1

MAGISTRAT.

MŁODY INTELIGENTNY CZŁOWIEK od 16—18 lat potrzebny zaraz do biurowych zajęć. Oferty pod „Energiczny” składać w filii „Kurjera Wszawskiego”, Andrzeja № 5. 546

Corsety gotowe i na miarę. Reparacje, przeróbki corsetów zniszczonych przyjmuje pracownia „Renoma”, Główna 17 (sklep). 1099—p.sw5

Harmonja pedalowa do sprzedania. Ul. Zielona № 1, Batuty. Wiadomość u gospodarza. 1506—3

Inteligentna polka poszukuje posady gospodyni u samotnej osoby. Oferty pod „Inteligentna”. 1504—2

Jest do sprzedania zaraz koza z kilkumiesięczną kózka. Wiadomość: ul. Widzewska 109 m. 6, zastać można od 3 do 5-ej. 1514—2

Kawaler lat 35, z zawodu mechanik, posiadający 9 tysięcy mk. gotówki, pragnie zapoznać młodą energiczną panią w celach matrymonialnych. Łaskawe oferty proszę składać w administracji „Rozwoju” sub Nr. 3. 1520 5

Łóżka z materacami, otomanę, szafę, bielizniarkę, lodówkę, wózek sportowy i wiele innych rzeczy sprzedam. Juljusza 22 m. 18. 1258—2

Maszyna do szycia „Singera” w najlepszym gatunku, bardzo mało używana, oraz frak z kamizelką na osobę średniej tuszy, są do sprzedania Przędzalniana 75, portjer wskaże. 1296—2

Meble nowe i używane sprzedam je po cenach najniższych. Stolarska Orla 25. 677—2

Majster trykotowy z długoletnią praktyką poszukuje posady na okrągłe trykotowe maszyny (Rund maszyny) od zaraz. Wiadomość proszę przesać: ul. Przędzalniana 31, m. 34. 1226—1

Meble, sypialnia, jadalnia i kuchnia, mało używane, do sprzedania, od 11 do 5, ul. Sienkiewicza 76. 1516—3

Młoda inteligentna wdowa poszukuje posady zarządu domem, na miejscu lub na wyjazd u samotnego. Łaskawe oferty w Rozwoju pod lit „B. B.”. 1510—nw5

Meble różne wyprzedam i maszyny do szycia. Piotrkowska 154—9, oficyna. 1512—6

Młody człowiek z wykształceniem poszukuje posady: biurowej, w większej firmie, ewentualnie jakiegokolwiek. Może złożyć kaucję. Łaskawe oferty w Rozwoju dla „Młodego”. 1507—2

potrzebna kucharka i stróż kawaler. Piotrkowska 45, cukiernia. 1509—2

pokój do wynajęcia. Wiadomość w Rozwoju. 1519—1

pokój umeblovany do wynajęcia. Ulica Przejazd 14, 2 p., front. 1218—1

potrzebne 5000 marek na pierwszy numer hypoteki. Oferty w Rozwoju pod „Potrzebne”. 1208—3

Miał węglowy

kupuję od prywatnych domów lub zamieniam na **BRYKIETY** ul. Andrzeja № 24, **Skład węgla i drzewa.** 549—2

ELEKTROMOTOR

na $\frac{3}{4}$ do 2 koni

120 volt — 3 fazy

kupię zaraz. Oferty w Rozwoju pod „Ele”. 539—1

Dr. Zygmunt Ługowski

ul. Konstantynowska № 31.

Choroby kobiece i akuszerja
Przyjmuje od 4—7 p. p. 585. 3

Drobne ogłoszenia:

A. A. Meble sprzedaję: szafy, łóżka, kredensy, otomany, oraz kasę sklepową. Przeździecki, Piotrkowska 108. 1289—5

A) Meble sprzedam tanio: biurko szafkowe duże, szafy, otomanę, lastra, łóżka, materace, bielizniarkę, stół, krzesła, łóżeczko dziecięce. Piotrkowska 225-3, I p., front. 1244—2

A Sprzedaję różne meble nowe i używane. Dzielna 11—25 Derejski. 1137—4

A kuszerka E. Misztal powróciła z Moskwy. Ul. Staro-Zarawska № 15, m. 10. 1172—2

A kuszerka Golańska przyjmuje A na czas słabości u siebie. Ul. Fabryczna № 2, róg Widzewskiej. 1107—cs2

A. Meble z kilku pokoi sprzedam tanio. Piotrkowska 189-9. 1191—1

Bordo otomanę dywanową, łóżka, materace, szafę, krzesła, leżankę sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4, oficyna, pierwsze wejście, I piętro. 1242—cs5

Bryczka mało używana tanio do sprzedania. Zygierska 72 u gospodarza. 1287 1

Czcionki stare, zużyte kupuje Administracja „Rozwoju”. 939—1

Dziewa i krzewy, owocowe i ozdobne, także i iglaste poleca J. Stoiński, Brus, Zdrowie. 981 3

Do sprzedania: Lastro, zegar regulator, komoda, maszyna do szycia Welera Wilsona i książki. Główna 41, mieszkania 21. 1285 2

Dziewo opalowe na wagony do sprzedania. Wiadomość: Łódź, Konstantynowska № 77, m. 14, od godz. 7 wieczór do 9-ej. 1293—2

Szyje elegancko kostjomy, palta suknie podług świeżych modeli po bardzo niskich cenach. Z szacunkiem Rudzki, Piotrkowska 17. 1518—2

Sprzedam meble dębowe: 2 szafy, 2 łóżka, stół rozsuwany i sześć krzesel. Ul. Szara № 25, przy Rzgowskiej. 1508—1

Sklep spożywczy zaraz do sprzedania z powodu zmiany interesu. Konstantynowska 74, przy Koszarach. 1500—3

Sprzedam urządzenie z piwiarni przytem i urządzenie do wyrabiania wyrobów. Senatorska 16, m. 64. 1513—1

Sprzedam dwa urządzenia kolonialne i z mleczarni. Radwańska 44, stróż wskaże. 1297—2

Urządzenie sklepowe sprzedam. Główna 27 m. 6. 1264—1

Urządzenie sklepowe sprzedam w Rudzie Pabjanickiej, ul. Aleksandrowska 32—Rajmold Pubanc. 1276—1

Uczeń do handlu win, z praktyką dwuletnią, z dobrą rekomendacją potrzebny do handlu na wyjazd. Oferty składaj H. Gromski, Piotrkowska 117, cukiernia. 1517 2

Wóz pojedynkowy kolejowy, mocny do sprzedania. Wiadomość: Gubernatorska 28. 1261—1

Wskutek śmierci męża do sprzedania całkowite urządzenie sklepu kolonialnego w dobrym stanie oraz inne ruchomości. Wiadomość: Główna 55 m. 50. 1443—1

W Rabieniu pod Aleksandrowem potrzebni: slusarz-mechanik lub zdolny kowal do parowej maszyny na torfiarni, gajowy i pomocnik gospodarczy. Zgłosić się z referencją i gwarancją uczciwości do właściciela S. Gałęckiego. 1249—sw2

2 pokoje umeblovane względnie jeden, z elektrycznym oświetleniem, przy chrześcijańskiej rodzinie, w dzielnicy od Przejazd do Górnego Rynku, potrzebne od 1-go kwietnia. Wiadomość Warszawskie Stowarzyszenie kolowe, Piotrkowska 105. 1288-1

40,000 marek poszukuję na 1-szy numer hypoteki. Oferty w Rozwoju pod „40,000”. 1511—5

Zagubiono dokumenty.

Antonina Balińska zagubiła legitymację chlebową wydaną na 5 osób. 1305—1

Berta Szelneke zagubiła legitymację chlebową wydaną na 2 osoby. 1302—1

Juliusz Sznajder zagubił świadectwo slusarskie i paszport niemiecki wydane w Niemczech, w Gelsenkirchen. Łaskawy znalazca zechce zwrócić takowe za wynagrodzeniem do Rozwoju. 1301—1

Zaginęła legitymacja czerwona Z wydana z Komitetu bezrobotnych na imię Urszuli Ibrachim. 1305—1

W MARCU

Każda kobieta, chcąc uniknąć pięgow latem, używa Krem „ORO”